

Tilinpäätöstiedote
2017

STOCKMANN

STOCKMANN Oyj Abp, Tilinpäätöstiedote 14.2.2018 klo 8.00 EET

Stockmann Retail ja Real Estate paransivat liike tuloksiaan vuonna 2017, Lindexin liikevoitto heikkeni

Loka-joulukuu 2017, jatkuvat toiminnot:

- Konsernin liikevaihto oli 315,7 miljoonaa euroa (348,0).
- Vertailukelpoisen liiketoiminnan liikevaihto laski 0,2 %.
- Suhteellinen myyntikate oli 56,8% (55,8).
- Oikaistu liike tulos oli 24,2 miljoonaa euroa (34,9).

Tammi-joulukuu 2017, jatkuvat toiminnot:

- Konsernin liikevaihto oli 1 055,9 miljoonaa euroa (1 175,7).
- Vertailukelpoisen liiketoiminnan liikevaihto laski 1,5 %.
- Suhteellinen myyntikate oli 55,8 % (55,7)
- Oikaistu liike tulos oli 12,3 miljoonaa euroa (30,9).
- Raportoitu liike tulos oli -148,4 miljoonaa euroa (28,3), sisältäen 150 miljoonan euron alaskirjauksen liittyen Lindexin liikearvoon.
- Oikaistu osakekohtainen tulos oli -0,59 euroa (-0,14).

Stockmann Herkun liiketoiminta Suomessa, joka myytiin 31.12.2017, on luokiteltu lopetettuna toimintona. Vertailuluvut on muutettu vastaavasti. Kommentit tilinpäätöstiedotteessa viittaavat vain jatkuviin toimintoihin.

Hallitus ehdottaa varsinaiselle yhtiökokoukselle, että tilikaudelta 2017 ei makseta osinkoa.

Vuoden 2018 näkymät:

Stockmann arvioi konsernin vuoden 2018 liikevaihdon olevan edellisvuoden tasolla. Oikaistun liikevoiton odotetaan paranevan vuonna 2018.

Toimitusjohtaja Lauri Veijalainen:

Stockmann saavutti positiivisen liike tuloksen vuonna 2017, mutta tulos laski edellisestä vuodesta. Lindexin tulos ei ollut tyydyttävä, ja olemme aloittaneet tiukat toimenpiteet muutoksen varmistamiseksi. Susanne Ehnbåge aloittaa Lindexin toimitusjohtajana viimeistään elokuussa 2018. Stockmann Retailin ja Real Estaten näkyvästi parantuneet tulokset vuonna 2017 osoittavat, että suunta on oikea. Meidän on kuitenkin lisättävä muutoksen nopeutta.

Stockmann Retailin liike tulos parani 18,5 miljoonaa euroa vertailukelpoisen liikevaihdon kasvun ja merkittävästi alhaisempien kustannusten ansiosta. Paras kehitys saavutettiin verkkokaupassa ja Baltian tavarataloissa. Emme kuitenkaan yltäneet vuoden viimeisellä neljänneksellä yhtä hyvään kehitykseen kuin aiemmin vuoden aikana, ja lopputulos oli odotettua heikompi. Koko vuoden tulos oli edelleen tappiollinen. Vuoden 2018 päätavoittemme on, että Stockmann Retailin oikaistu liike tulos on positiivinen.

Real Estate jatkoi hyvää kehitystä kasvattaen sekä liikevaihtoa sekä liikevoittoa vuonna 2017. Myös Stockmannin kiinteistöjen käypä arvo kasvoi. Lindexin liikevoitto pieneni merkittävästi vuonna 2017 liikevaihdon laskiessa päämarkkinoilla. Liiketoiminta kehittyi kuitenkin loppuvuonna parempaan suuntaan, ja liikevoitto oli 10 miljoonaa euroa vuoden viimeisellä neljänneksellä.

Aloitamme vuoden 2018 aiempaa haastavammista lähtökohdista, ja ensimmäisen vuosineljänneksen tulos tulee olemaan matalalla tasolla. Vuosi 2017 osoitti, että meidän tulee reagoida nopeammin markkinoita ja kuluttajien käyttäytymistä koskeviin muutoksiin. Panostamme voimakkaammin digitalisaatioon, varmistamme myynnin ja kiihdytämme tehostamistoimien täytäntöönpanoa tuloksen parantamiseksi.

AVAINLUVUT

Jatkuvat toiminnot	10-12/2017	Oikaistu		1-12/2017	Oikaistu	
		10-12/2016			1-12/2016	
Liikevaihto, milj. euroa	315,7	348,0		1 055,9	1 175,7	
Suhteellinen myyntikate, %	56,8	55,8		55,8	55,7	
Käyttökate (EBITDA), milj. euroa	34,1	47,5		67,6	85,6	
Oikaistu käyttökate (EBITDA), milj. euroa	39,8	50,1		73,2	88,2	
Liiketulos (EBIT), milj. euroa	13,6	32,3		-148,4	28,3	
Oikaistu liiketulos (EBIT), milj. euroa	24,2	34,9		12,3	30,9	
Nettorahoituserät, milj. euroa*	-10,9	-9,1		-31,1	-23,1	
Tulos ennen veroja, milj. euroa	2,6	23,2		-179,5	5,2	
Katsauskauden tulos, milj. euroa	-12,2	20,9		-198,1	-7,5	
Osakekohtainen tulos, laimentamaton ja laimennettu, euroa	-0,19	0,27		-2,82	-0,18	
Henkilöstö, keskimäärin	7 329	7 660		7 360	8 164	
Jatkuvat ja lopetetut toiminnot**	10-12/2017	10-12/2016		1-12/2017	1-12/2016	
Osakekohtainen nettotulos, laimentamaton ja laimennettu, euroa	-0,20	0,36		-2,98	-0,12	
Liiketoiminnan rahavirta, milj. euroa	85,7	96,1		25,9	41,5	
Investoinnit, milj. euroa	10,5	14,7		34,7	44,2	
Oma pääoma/osake, euroa				12,29	14,99	
Nettovelkaantumisaste, %				83,8	68,3	
Omavaraisuusaste, %				43,0	48,3	
Osakkeiden määrä, laimentamaton ja laimennettu, painotettu keskiarvo, 1 000 kpl				72 049	72 049	
Sijoitetun pääoman tuotto, liukuva 12 kk, %				-9,1	1,8	

* Sisältää 3,8 miljoonan euron alaskirjauksen liittyen Stockmannin sijoitukseen Tuko Logistics -osuuskunnassa (Q2 2017), Seppälään liittyvän 2 miljoonan alaskirjauksen (Q3 2017) ja Hobby Halliin liittyvän 1,5 miljoonan euron alaskirjauksen (Q4 2017) vuonna 2017 sekä Seppälään liittyvän 5 miljoonan euron alaskirjauksen (Q4 2016) vuonna 2016.

** Lopetetut toiminnot sisältävät Venäjän-tavaratalot (Q1 2016) ja Stockmannin Herkun Suomen liiketoiminnan (Q1 2016-Q4 2017).

Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat tekijät

Miljoonaa euroa	10-12/2017	Oikaistu		1-12/2017	Oikaistu	
		10-12/2016			1-12/2016	
Oikaistu käyttökate	39,8	50,1		73,2	88,2	
<i>Oikaistus käyttökatteeseen (EBITDA)</i>						
Uudelleenjärjestelyihin liittyvät tappiolliset sopimukset	-6,9			-6,9		
Lindexin uudelleenjärjestelyt	-2,7			-2,7		
Sijoituskiinteistöjen käypien arvojen voitot ja tappiot	4,0			4,0		
ICT:n ulkoistamisjärjestelyt		-2,6			-2,6	
Oikaistus yhteensä	-5,6	-2,6		-5,6	-2,6	
Käyttökate (EBITDA)	34,1	47,5		67,6	85,6	

Miljoonaa euroa	10-12/2017	Oikaistu		1-12/2017	Oikaistu	
		10-12/2016			1-12/2016	
Oikaistu liiketulos (EBIT)	24,2	34,9		12,3	30,9	
<i>Oikaistus liiketulokseen (EBIT)</i>						
Lindexin liikearvon arvonalentuminen				-150,0		
ICT-rakenneuudistukseen liittyvät poistot	-5,0			-5,0		
Uudelleenjärjestelyihin liittyvät tappiolliset sopimukset	-6,9			-6,9		
Lindexin uudelleenjärjestelyt	-2,7			-2,7		
Sijoituskiinteistöjen käypien arvojen voitot ja tappiot	4,0			4,0		
ICT:n ulkoistamisjärjestelyt		-2,6			-2,6	
Oikaistus yhteensä	-10,6	-2,6		-160,6	-2,6	
Liiketulos (EBIT)	13,6	32,3		-148,4	28,3	

Stockmann käyttää raportoinnissaan Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisen (ESMA) antamien ohjeiden mukaisesti vaihtoehtoisia tunnuslukuja, jotka kuvaavat paremmin toiminnallista tulosta ja helpottavat tilikausien välistä vertailua. Myyntikate lasketaan vähentämällä liikevaihdosta aineiden ja tarvikkeiden käyttö. Suhteellinen myyntikate lasketaan ilmoittamalla myyntikatteen suhde liikevaihtoon prosentteina. Käyttökate (EBITDA) ja oikaistu liiketulos (EBIT) ovat tunnuslukuja, jotka eivät sisällä raportoituun käyttökatteeseen (EBITDA) ja raportoituun liiketulokseen (EBIT) kuuluvia kertaluonteisia, vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä. Stockmann käyttää myös termiä ”vertailukelpoisen toiminnan liikevaihto”, joka viittaa liikevaihtoon ilman 31.12.2016 myytyä Hobby Hallia, 31.1.2017 suljettua Oulun tavarataloa ja Lindexin Venäjän-myymälöitä, jotka suljettiin vuonna 2016. Lisätietoja tilinpäätöksen liitetiedoissa.

STRATEGIA

Stockmann-konserni keskittyy kehittämään vähittäiskauppaa ja kiinteistöliiketoimintaa tavaratalokiinteistöissään Suomessa ja Baltiassa, Lindex-myymlöissä 18 maassa sekä verkkokauppaan stockmann.comissa ja lindex.comissa. Pietarissa sijaitsevan Nevsky Centre -kauppakeskuksen mahdollista myyntiä koskeva selvitystyö oli käynnissä vuonna 2017.

Strategiansa mukaisesti Stockmann on luopunut kannattamattomista liiketoiminnoista ja tuotealueista. Stockmann Herkun myynti saatettiin päätökseen 31.12.2017. Kauppaan sisältyivät Stockmann Herkun koko liiketoiminta ja henkilöstö Suomessa. Kauppahinta oli 27 miljoonaa euroa. Lisätietoja kaupasta on saatavilla tilinpäätöstiedotteen liitetiedoissa. Herkun myynnin jälkeen Stockmann Retailin valikoima keskittyy pääosin muotiin, kauneuteen ja kodin tuotteisiin. Lisäksi Stockmann jatkaa Herkun liiketoimintaa Baltian tavarataloissaan.

Stockmann allekirjoitti kesäkuussa laajennetun lisenssisopimuksen Reviva Holding Limitedin tytäryhtiön AO Stockmannin kanssa Stockmann-brändin käytöstä Venäjällä vuodesta 2018 vuoteen 2023. Reviva on vastannut Stockmannin tavaratalojen toiminnasta Venäjällä 1.2.2016 lähtien.

Tapiolan uusi tavaratalo avautui maalikuussa 2017. Tavaratalo toimii vuokrakiinteistössä kokonaan uudella konseptilla. Monia palveluita asiakaskokemuksen parantamiseksi otettiin käyttöön Stockmann-tavarataloissa vuoden aikana. Digitaalisia ratkaisuja kehitettiin edelleen ja tavarataloissa esiteltiin uusia elämyksiä ja palveluita, kuten mobiilimaksamisen ratkaisuja.

RAPORTOINTIKAUDEN JÄLKEISET TAPAHTUMAT

Stockmann tiedotti 2.1.2018 selvittävänsä Kirjatalo-kiinteistönsä mahdollista myyntiä. Stockmannin omistama Kirjatalo-kiinteistö Helsingin keskustassa siirtyi kokonaisuudessaan ulkopuolisten kumppaneiden käyttöön, kun Stockmann Herkun liiketoiminta siirtyi S-ryhmälle 31.12.2017.

Susanne Ehnbåge (s.1979), KTM, nimitettiin Lindexin toimitusjohtajaksi 10.1.2018. Hän aloittaa tehtävässään viimeistään elokuussa 2018. Susanne Ehnbåge työskentelee tällä hetkellä toimitusjohtajana NetOnNet-konsernissa, joka on skandinaavinen kodinelektronikan vähittäiskauppayhtiö. Susanne Ehnbåge raportoi Lauri Veijalaiselle, joka toimii Lindexin hallituksen puheenjohtajana ja Stockmannin toimitusjohtajana. Susanne Ehnbågesta tulee myös Stockmannin johtoryhmän jäsen. Lindexin vt. toimitusjohtaja Elisabeth Peregi jatkaa tehtävässään siihen saakka, kunnes Susanne Ehnbåge aloittaa tehtävässään.

Stockmann ilmoitti 23.1.2018 jatkavansa tehostamistoimenpiteitä, joiden tavoitteena ovat vähintään 8 miljoonan euron vuosittaiset kustannussäästöt, jotka toteutuvat pääosin vuoden 2018 loppuun mennessä. Uudelleenorganisoinnista johtuva noin 2 miljoonan euron varaus kirjataan ensimmäiselle vuosineljännekselle.

Osakkeenomistajien nimitystoimikunta antoi 31.1.2018 ehdotuksensa 22.3.2018 kokoontuvalle varsinaiselle yhtiökokoukselle. Osakkeenomistajien nimitystoimikunta ehdottaa, että hallituksen nykyiset jäsenet Kaj-Gustaf Bergh, Jukka Hienonen, Esa Lager, Leena Niemistö, Michael Rosenlew ja Dag Wallgren valitaan suostumustensa mukaisesti uudelleen toimikaudelle, joka jatkuu seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen loppuun saakka. Lisäksi nimitystoimikunta ehdottaa, että uusiksi hallituksen jäseniksi valitaan suostumustensa mukaisesti Eva Hamilton ja Tracy Stone samaksi toimikaudeksi. Hamilton ja Stone ovat toimineet Lindexin hallituksen jäseninä vuodesta 2014 alkaen. Nimitystoimikunta teki myös ehdotuksensa hallituksen palkkioehdotuksista yhtiökokoukselle.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ

Yleinen taloudellinen tilanne Suomessa on elpynyt, ja kuluttajien luottamus jatkoi kasvuaan vuonna 2017. Stockmannin suurimman tuotealueen, muodin, markkinat Suomessa laskivat tammi-joulukuun aikana 1,7 %. Vuonna 2016 lasku oli myös 1,7 %. (lähde: Tekstiili- ja muotialat, TMA).

Yleinen taloudellinen tilanne on parantunut Ruotsissa, mutta muotimarkkinat laskivat tammi-joulukuussa 2,6 %, kun vuosi sitten muotimarkkinat kasvoivat 0,2 % (lähde: Svensk Handel, Stilindex).

Vähittäiskaupan markkinat Baltian maissa jatkoivat kasvuaan noin 1,5 % Virossa (lähde: Statistic Estonia) ja noin 4,2 % Latviassa (lähde: Latvia Central Statistical Bureau).

LIIVEVAIHTO JA TULOS JATKUVISSA TOIMINNOISSA

Loka-joulukuu 2017

Stockmann-konsernin neljännen vuosineljänneksen liikevaihto oli 315,7 miljoonaa euroa (348,0). Vertailuluvut vuodelta 2016 sisältävät lopetettujen ja myytyjen yksiköiden liikevaihdon (Hobby Hall ja Oulun tavaratalo). Vertailukelpoisen liiketoiminnan liikevaihto oli edellisvuoden tasolla.

Liikevaihto Suomessa oli 129,7 miljoonaa euroa (161,1). Vertailukelpoisen liiketoiminnan liikevaihto oli edellisvuoden tasolla. Liikevaihto ulkomailla laski 0,5 % ja oli 186,0 miljoonaa euroa (186,9).

Liiketoiminnan myyntikate oli 179,3 miljoonaa euroa (194,3) ja suhteellinen myyntikate oli 56,8 % (55,8). Suhteellinen myyntikate kasvoi Stockmann Retailissa mutta laski Lindexissä.

Oikaistut toiminnan kulut laskivat 4,7 miljoonaa euroa ja olivat 139,4 miljoonaa euroa (144,1). Toiminnan kuluihin kirjatut oikaistut olivat yhteensä 9,6 miljoonaa euroa (2,6).

Konsernin oikaistu käyttökate (EBITDA) oli 39,8 miljoonaa euroa (50,1). Poistot, joihin sisältyy 5,0 miljoonan euron ICT-järjestelmien alaskirjaus, olivat 20,6 miljoonaa euroa (15,2).

Neljänneksen liiketulos oli 24,2 miljoonaa euroa (34,9). Liiketulos kasvoi Real Estatesissa, mutta laski Stockmann Retailissa ja Lindexissä. Raportoitu liikevoitto oli 13,6 miljoonaa euroa (32,3).

Tammi-joulukuu 2017

Stockmann-konsernin koko vuoden liikevaihto oli 1 055,9 miljoonaa euroa (1 175,7). Vertailuluku vuodelta 2016 sisältää lopetettujen ja myytyjen yksiköiden liikevaihdon. Vertailukelpoisen liiketoiminnan liikevaihto laski 1,5 %.

Liikevaihto Suomessa oli 402,6 miljoonaa euroa (504,4). Vertailukelpoisen liiketoiminnan liikevaihto kasvoi 0,3 %. Liikevaihto ulkomailla oli 653,3 miljoonaa euroa (671,3). Vertailukelpoisen liiketoiminnan liikevaihto laski 2,5 %.

Myyntikate oli 588,8 miljoonaa euroa (655,4) ja suhteellinen myyntikate oli 55,8 % (55,7). Suhteellinen myyntikate kasvoi Stockmann Retailissa mutta laski Lindexissä.

Oikaistut toiminnan kulut laskivat 52,8 miljoonaa euroa ja olivat 515,3 miljoonaa euroa (568,1). Kulut laskivat vuonna 2016 aloitettujen tehostamistoimien ja Hobby Hallin myynnin seurauksena. Toiminnan kuluihin kirjatut oikaisut olivat 9,6 miljoonaa euroa (2,6).

Oikaistu käyttökate (EBITDA) oli 73,2 miljoonaa euroa (88,2). Poistot ilman oikaisuja, joita olivat liikearvon arvonalennus (150 miljoonaa euroa) ja ICT-alaskirjaus (5 miljoonaa euroa), olivat 60,9 miljoonaa euroa (57,3).

Tilikauden oikaistu liiketulos oli 12,3 miljoonaa euroa (30,9). Stockmann Retailin ja Real Estaten liiketulokset paranivat, kun taas Lindexin liikevoitto pieneni.

Oikaisut olivat yhteensä 160,6 miljoonaa euroa ja ne sisältävät Lindexin liikearvon 150 miljoonan euron arvonalennuksen. Tilikauden raportoitu liiketulos oli -148,4 miljoonaa euroa (28,3).

Nettorahoituskulut olivat 31,3 miljoonaa euroa (23,1). Kulut sisältävät 3,8 miljoonaa euron alaskirjauksen, joka liittyi Stockmannin sijoitukseen Tuko Logistics -osuuskunnassa, 2 miljoonan euron alaskirjaukseen liittyen Seppälään ja 1,5 miljoonan euron alaskirjauksen liittyen Hobby Halliin (2016: 5 miljoonan euron alaskirjaus liittyen Seppälään). Valuuttakurssitappiot olivat 2,6 miljoonaa euroa (1,2). Rahoituskulut kasvoivat pääosin johtuen uudelleenrahoituskuluista vuoden viimeisellä neljänneksellä. Tulos ennen veroja oli -179,5 miljoonaa euroa (5,2).

Verot olivat yhteensä 18,7 miljoonaa euroa (12,7), sisältäen oikaisut liittyen kiinteistöomaisuuden käyvän arvon muutoksiin. Verotuksen oikaisulautakunta teki päätöksen Stockmannin oikaisuvaatimuksesta, ja Stockmann palautti oikaisulautakunnan päätökseen mukaisesti 7,7 miljoonaa euroa vuoden 2017 kolmannen neljänneksen tuloslaskelmaansa. Päätökset liittyvät verotarkastukseen, jossa tutkittiin Stockmann-konsernin Suomen ja Venäjän väliseen siirtohinnoitteluun ja sisäiseen rahoitukseen liittyvien korkojen markkinaehtoisuutta vuosina 2009–2011.

Tilikauden oikaistu tulos oli -37,5 miljoonaa euroa ja tilikauden tulos oli -198,1 miljoonaa euroa (-7,5). Vuoden nettotulos sisältäen lopetetut toiminnot oli -209,4 miljoonaa euroa (-3,2).

Tilikauden oikaistu osakekohtainen tulos oli -0,59 euroa (-0,14). Tilikauden osakekohtainen tulos oli -2,82 tai -2,98 sisältäen lopetetut toiminnot (-0,18 tai -0,12 sisältäen lopetetut toiminnot). Oma pääoma osaketta kohti oli 12,29 euroa (14,99).

RAHOITUS JA SITOUTUNUT PÄÄOMA

Stockmann uudelleenrahoitti pitkäaikaiset lainasopimuksensa marraskuussa 2017. Uudet lainat on solmittu kuuden pankin kanssa ja lainat erääntyvät vuosina 2018–2019 ja 2021. Stockmannilla on myös uusi vakuudellinen 250 miljoonan euron joukkovelkakirjalaina, joka erääntyy tammikuussa 2022. Maaliskuussa 2018 erääntyvä 150 miljoonan euron joukkovelkakirjalaina lunastettiin ennenaikaisesti takaisin joulukuussa 2017.

Liiketoiminnan rahavirta oli 85,7 miljoonaa euroa (96,1) viimeisellä neljänneksellä ja 25,9 miljoonaa euroa (41,5) tilikauden aikana. Rahavarat olivat vuoden lopussa 21,0 miljoonaa euroa (20,2).

Vertailukelpoisten varastojen arvo laski edellisvuoden tasosta ja oli yhteensä 162,2 miljoonaa euroa. Vuonna 2016 varastojen arvo oli 180,7 ja siihen sisältyi myös Suomen Stockmannin Herkun varaston arvo.

Korollisen vieraan pääoman määrä oli joulukuun lopussa 763,6 miljoonaa euroa (761,8), josta 505,2 miljoonaa euroa (525,3) oli pitkäaikaista velkaa. Osa lyhytaikaisesta velasta on hankittu yritystodistusmarkkinoilta. Lisäksi konsernilla on 224,6 miljoonaa euroa nostamattomia komittoituja lainalimiittejä ja 464,0 miljoonaa euroa komittoimattomia lyhytaikaisia lainalimiittejä. Stockmannilla on myös 84,3 miljoonan euron hybridilaina, jota käsitellään yhtiön omana pääomana.

Omavaraisuusaste oli joulukuun lopussa 43,0 % (48,3) ja nettovelkaantumisaste oli 83,8 % (68,3).

Konsernin sijoitettu pääoma oli joulukuun lopussa 1 648,7 miljoonaa euroa (1 842,0). Sijoitetun pääoman tuotto viimeisten 12 kuukauden aikana oli -9,1 % (1,8).

VAROJEN JAKAMINEN

Varsinaisen yhtiökokouksen 2017 tekemät päätökset julkistettiin pörssitiedotteessa 23.3.2017. Yhtiökokouksen päätöksen mukaisesti tilikaudelta 2016 ei maksettu osinkoa.

Hallitus esittää 22.3.2018 pidettävälle varsinaiselle yhtiökokoukselle, että tilivuodelta 2017 ei jaeta varoja ja että tilikauden 2017 tappio siirretään kertyneiden voittovarojen tilille.

INVESTOINNIT

Investoinnit neljännellä vuosineljänneksellä olivat 10,5 miljoonaa euroa (14,7) ja koko vuonna yhteensä 34,7 miljoonaa euroa (44,2). Suurin osa viimeisellä vuosineljänneksen investoinneista käytettiin Lindexin myymälä uudistuksiin ja digitalisaatioon. Koko vuonna investoinnit käytettiin Lindexin myymälä uudistuksiin, uuteen Tapiolan tavarataloon sekä digitalisaatiohankkeisiin Stockmann Retailissa ja Lindexissä. Poistot olivat 65,9 miljoonaa euroa (57,3) sisältäen 5,0 miljoonan euron alaskirjauksen liittyen ICT-järjestelmiin.

LIKEVAIHTO JA TULOS LIKETOIMINTAYKSIKÖITTÄIN

Stockmannin liiketoimintayksiköt ja raportoitavat segmentit ovat Lindex, Stockmann Retail ja Real Estate. Stockmann Retail sisältää käyttötavaroihin liittyvän liiketoiminnan Suomessa ja käyttötavara- ja päivittäistavaroiden liiketoiminnat Baltian maissa.

LINDEX

Lindex	10-12/2017	10-12/2016	1-12/2017	1-12/2016
Liikevaihto, milj. euroa	169,6	171,3	606,0	633,2
Suhteellinen myyntikate, %	61,9	65,2	60,1	63,8
Liiketulos, milj. euroa	10,0	19,6	13,4	54,9
Investoinnit, milj. euroa	7,4	5,6	22,6	17,7

Loka-joulukuu 2017

Lindexin liikevaihto laski 1,0 % ja oli 169,6 miljoonaa euroa (171,3). Vertailukelpoisin valuuttakurssein liikevaihto laski vertailukelpoisissa myymälöissä 1,2 %. Vertailukelpoinen liikevaihto laski Pohjoismaissa ja Puolassa, mutta kasvoi muilla markkinoilla ja verkkokaupassa.

Suhteellinen myyntikate oli 61,9 % (65,2). Suhteellinen myyntikate laski pääosin varastojen vanhentumiseen liittyneen uudelleenmäärittelyn johdosta, jolla oli positiivinen vaikutus vuoden 2016 vertailuluukuun, sekä suurempien alennusten vuoksi.

Toiminnan kulut kasvoivat 2,6 miljoonaa euroa johtuen 2,7 miljoonan euron varauksesta, joka liittyi organisaation uudelleenjärjestelyihin.

Vuosineljänneksen oikaistu liikevoitto oli 12,7 miljoonaa euroa ja raportoitu liikevoitto oli 10,0 miljoonaa euroa (19,6). Lasku johtui pienemmästä myynnistä ja matalammasta myyntikatteesta edelliseen vuoteen verrattuna.

Tammi-joulukuu 2017

Lindexin liiketulos laski 4,3 % ja oli 606,0 miljoonaa euroa (633,2) vuonna 2017. Ilman Venäjän myymälöitä lasku oli 4,1 %. Vertailukelpoisin valuuttakurssein liikevaihto laski vertailukelpoisissa omissa myymälöissä 2,7 %.

Suhteellinen myyntikate oli 60,1 % (63,8). Suhteellinen myyntikate laski pääosin suurempien alennusten vuoksi. Varastojen vanhenemiseen liittyneellä uudelleenmäärittelyllä oli positiivinen vaikutus vuoden 2016 vertailuluukuun.

Toiminnan kulut kasvoivat 0,9 miljoonaa euroa. Lokakuussa 2017 käynnistetyllä kannattavuuden parantamisohjelmalla tavoitellaan yli 10 miljoonan euron vuosittaisia säästöjä kiinteisiin kustannuksiin vuoden 2018 loppuun mennessä. Myyntikatteen parantaminen on myös osa kannattavuuden parantamisohjelmaa.

Tilikauden oikaistu liikevoitto oli 16,1 miljoonaa euroa ja raportoitu liikevoitto oli 13,4 miljoonaa euroa (54,9).

Myymläverkosto

Lindex avasi 10 myymälää ja sulki 2 myymälää neljännen vuosineljänneksen aikana. Vuonna 2017 Lindex avasi 24 myymälää ja sulki 9 myymälää. Vuoden 2018 aikana Lindex keskittyy optimoimaan myymälöidensä sijainteja. Kannattamattomien myymälöiden sijainteja muutetaan tai suljetaan. Uusia liikkeitä uusilla formaateilla lanseerataan houkutteleviin sijainteihin. Myymälöiden kokonaislukumäärän arvioidaan vähentyvän jonkin verran vuonna 2018.

Lindex myymäläverkosto	Yhteensä 31.12.2016	Yhteensä 30.9.2017	Suljetut myymälät 10-12/2017	Uudet myymälät 10-12/2017	Yhteensä 31.12.2017
Suomi	58	58	0	2	60
Ruotsi	209	210	0	0	210
Norja	102	100	1	0	99
Viro	10	10	0	0	10
Latvia	9	9	0	1	10
Liettua	8	8	0	1	9
Tšekki	25	27	0	2	29
Slovakia	9	10	0	2	12
Puola	4	3	0	0	3
Iso-Britannia	2	2	0	0	2
Islanti*	4	6	0	1	7
Bosnia-Hertsegovina*	7	7	0	0	7
Serbia*	3	5	0	0	5
Kosovo*	2	2	0	0	2
Albania*	1	1	0	0	1
Saudi-Arabia*	22	22	1	0	21
Qatar*	0	1	0	1	2
Tunisia*	0	1	0	0	1
Yhteensä	475	482	2	10	490
Omat myymälät	436	437	1	8	444
Franchising-myymlät (*)	39	45	1	2	46

STOCKMANN RETAIL

Stockmann Retail	10-12/2017	Oikaistu	
		10-12/2016	1-12/2017
Liikevaihto, milj. euroa	136,2	167,1	410,2
Suhteellinen myyntikate, %	47,3	43,8	45,2
Liiketulos, milj. euroa	7,5	12,5	-20,6
Liiketulos ilman Hobby Hallia, milj. euroa	7,5	11,5	-20,6
Investoinnit, milj. euroa	1,2	7,8	5,7

Loka-joulukuu 2017

Stockmann Retailin neljännen vuosineljänneksen liikevaihto oli 136,2 miljoonaa euroa (167,1). Vertailuluku sisältää myös myytyjen ja suljettujen yksiköiden (Hobby Hall, Oulun tavaratalo) liikevaihdon. Vertailukelpoisen toiminnan liikevaihto kasvoi 0,4 %.

Liikevaihto Suomessa oli 106,8 miljoonaa euroa (138,5). Vertailukelpoisen liiketoiminnan liikevaihto laski 0,2 % verrattuna vuoteen 2016. Vuosineljännes oli Suomessa haastava, vaikka Hullut Päivät -kampanja lokakuussa oli menestyksenkäs ja verkkokauppa jatkoi hyvää kasvua. Liikevaihto ulkomailla kasvoi 2,6 % ja oli 29,4 miljoonaa euroa (28,6). Liikevaihto kasvoi sekä Tallinnan että Riian tavarataloissa erityisesti muodin ja elintarvikkeiden tuotealueilla.

Suhteellinen myyntikate oli 47,3 % (45,6 tai 43,8 sisältäen Hobby Hallin). Suhteellinen myyntikate kasvoi pääosin muodin tuotealueella.

Toiminnan kulut ilman Hobby Hallia kasvoivat 1,7 miljoonalla eurolla tukitoimintojen kulujen kasvun johdosta. Toiminnan kulut olivat 53,0 miljoonaa euroa (51,3 tai 57,4 sisältäen Hobby Hallin).

Käyttökate (EBITDA) oli 11,4 miljoonaa euroa (14,6 tai 15,7 sisältäen Hobby Hallin). Vuosineljänneksen liiketulos oli 7,5 miljoonaa euroa (11,5 tai 12,5 sisältäen Hobby Hallin).

Tammi-joulukuu 2017

Stockmann Retailin liikevaihto oli 410,2 miljoonaa euroa (508,3) vuonna 2017. Vertailukelpoisen toiminnan liikevaihto kasvoi 1,2 %. Muodin tuotealue kasvoi parhaiten.

Liikevaihto Suomessa oli 319,6 miljoonaa euroa (420,8). Vertailukelpoisen liiketoiminnan liikevaihto kasvoi 0,5 %. Liikevaihto ulkomailla kasvoi 3,5 % ja oli 90,6 miljoonaa euroa (87,5). Liikevaihto kasvoi sekä Tallinnan että Riian tavarataloissa.

Suhteellinen myyntikate oli 45,2 % (43,2 tai 41,4 sisältäen Hobby Hallin). Suhteellinen myyntikate kasvoi pääosin muodin tuotealueella.

Toiminnan kulut ilman Hobby Hallia laskivat 17,1 miljoonaa euroa ja olivat 191,1 miljoonaa euroa (208,2 tai 236,7 sisältäen Hobby Hallin). Lasku johtui vuonna 2016 aloitetuista tehostamistoimenpiteistä.

Käyttökate (EBITDA) oli -5,7 miljoonaa euroa (-21,3 tai -26,2 sisältäen Hobby Hallin). Tilikauden liiketulos oli -20,6 miljoonaa euroa (-34,0 tai -39,1 sisältäen Hobby Hallin).

REAL ESTATE

Real Estate	10-12/2017	10-12/2016	1-12/2017	1-12/2016
Liikevaihto, milj. euroa	16,8	15,7	67,1	60,1
Nettotuotto, omat kiinteistöt, milj. euroa	12,2	11,1	50,6	44,4
Liiketulos, milj. euroa	9,8	4,6	29,0	21,1
Investoinnit, milj. euroa	1,4	1,3	4,9	5,3

Loka-joulukuu 2017

Real Estaten vuosineljänneksen liikevaihto oli 16,8 miljoonaa euroa (15,7). Kasvu johtui pääosin korkeammista vuokratuloista Nevsky Centre -kauppakeskuksessa.

Stockmannin omien kiinteistöjen nettotuotot olivat 12,2 miljoonaa euroa (11,1). Keskimääräinen kuukausivuokra omissa kiinteistöissä oli 37,05 euroa neliömetriltä (32,86).

Toiminnan kulut olivat hieman alhaisemmat kuin edellisenä vuonna.

Vuosineljänneksen liikevoitto oli 9,8 miljoonaa euroa (4,6). Liikevoittoon sisältyy sijoituskiinteistöjen 4,0 miljoonan euron käyvän arvo kasvu.

Tammi-joulukuu 2017

Real Estaten liikevaihto oli 67,1 miljoonaa euroa (60,1) vuonna 2017. Liikevaihdon kasvu johtui korkeammista vuokratasoista ja Venäjän ruplan vahvistumisesta.

Stockmannin omistamien kiinteistöjen nettotuotot olivat 50,6 miljoonaa euroa (44,4). Keskimääräinen kuukausivuokra oli omissa kiinteistöissä 37,11 euroa neliömetriltä (33,36). Kiinteistöjen tilikauden nettotuottoaste oli 5,4 % (4,9).

Toiminnan kulut kasvoivat vuoden aikana pääosin Venäjän toimintojen muutosten vuoksi.

Tilikauden liikevoitto oli 29,0 miljoonaa euroa (21,1), johon sisältyy sijoituskiinteistöjen 4,0 miljoonan euron käyvän arvo kasvu.

Kiinteistöt

Stockmannin omistamien viiden kiinteistön kokonaispinta-ala on yhteensä 142 000 m². Stockmann Retailin käytössä oli 46 % vuokrattavasta kokonaispinta-alasta 1.1.2018. Ilman Nevsky Centreä ja Kirjataloa 75 % pinta-alasta oli Stockmann Retailin käytössä. Kiinteistöjen vuokrausaste pysyi korkealla tasolla ja oli 99,7 % (99,1).

Vuoden 2017 aikana useat kumppanit aloittivat toimintansa Stockmann-tavarataloissa. Solaris-aurinkolasimyymälä, Muumi-kahvila, lastentarvikkeita myyvä AT Lastenturva ja XS Toys -lelukauppa avautuivat Helsingin tavaratalossa. Uudet terassiravintolat avautuivat Helsingin ja Tallinnan tavaratalojen katoille. Cushman & Wakefield aloitti toimistovuokralaisena, ja Technopolis laajensi UMA Esplanadi -tilaansa Kirjatalossa. Instrumentarium ja Solaris avasivat optikkoliikkeen ja aurinkolasimyymälän Itiksen tavarataloon. Robert's Coffee, Kukkakaari ja Shortcut-hiussalonki avautuivat Tapiolan tavaratalon tiloissa. Westerback avasi koru- ja kelloliikkeet Tapiolaan ja Turkuun. Tallinnan tavaratalossa avasivat ovensa Yliopiston Apteekin express-myymälä, suutaripalveluja tarjoava Teenuspunkt ja parturiliike Truman.

Stockmannin kiinteistöjen käypä arvo oli 1.1.2017 yhteensä 950,1 miljoonaa euroa, josta Nevsky Centre -kauppakeskuksen arvo oli 181,0 miljoonaa euroa. Käyvän arvon määrittelyssä käytetty keskimääräinen painotettu markkinatuottovaatimus oli 5,6 % (5,7).

Vuoden aikana tavaratalokiinteistöjen poistot vähennettiin kiinteistöjen käyvästä arvosta. Nevsky Centrestä, joka on luokiteltu myytävissä oleviin varoihin 31.3.2017 alkaen, ei tehdä poistoja. Koska Stockmann ei enää harjoita vähittäiskauppaa Kirjatalo-kiinteistöissään, se on luokiteltu sijoituskiinteistöksi konsernin taseessa 31.12.2017.

Kiinteistöt uudelleenarvostettiin 31.12.2017 ja niiden käypä arvo oli 973,0 miljoonaa euroa. Helsingin Kirjatalon arvo oli 100,0 miljoonaa euroa ja Pietarin Nevsky Centren arvo 181,0 miljoonaa euroa. Selvitykset Nevsky Centren ja Kirjatalon mahdollisesta myynnistä jatkuvat.

Kiinteistö	Vuokrattava kokonais- pinta-ala, m ² 31.12.2017	Vuokrausaste, % 31.12.2017	Stockmann Retailin käytössä, % 1.1.2018
Helsingin tavaratalokiinteistö	51 000	99,8	67
Tallinnan tavaratalokiinteistö	22 000	100,0	84
Riian tavaratalokiinteistö	15 000	100,0	86
Omat tavaratalokiinteistöt yhteensä	88 000	99,9	75
Kirjatalo, Helsinki	9 000	100,0	2
Nevsky Centre, Pietari	46 000	99,3	0
Kaikki omat kiinteistöt yhteensä	142 000	99,7	46

MUUTOKSET JOHDOSSA

Kai Laitinen (s.1970), KTM, nimitettiin Stockmannin talousjohtajaksi ja johtoryhmän jäseneksi 15.2.2017. Kai Laitinen aloitti Stockmannilla elokuussa 2017.

Lindexin toimitusjohtaja Ingvar Larsson lopetti tehtävässään elokuussa 2017. Elisabeth Peregi (s.1971), KTM, Lindexin Ruotsin maajohtaja, nimitettiin Lindexin vt. toimitusjohtajaksi. Samaan aikaan Stockmannin toimitusjohtaja Lauri Veijalainen aloitti Lindexin hallituksen puheenjohtajana.

Nora Malin (s.1975), VTM, nimitettiin Stockmannin kehitysjohtajaksi 20.12.2017. Hän työskenteli aiemmin Stockmannin viestintäjohtajana. Nora Malin jatkaa Stockmannin johtoryhmän jäsenenä.

Stockmann Herkun johtaja Susanna Ottila lopetti Stockmannin johtoryhmässä 31.12.2017, kun Stockmann Herkun Suomen toiminnan myynti saatettiin päätökseen.

OSAKKEET JA OSAKEPÄÄOMA

Stockmannilla on kaksi osakesarjaa. A-sarjan osakkeilla on 10 ääntä osaketta kohden, ja B-sarjan osakkeilla yksi ääni osaketta kohden. Osakkeilla on yhtäläinen oikeus osinkoihin. Osakkeiden nimellisarvo on 2 euroa osakkeelta.

Vuoden 2017 lopussa Stockmannilla oli 30 530 868 A-osaketta ja 41 517 815 B-osaketta eli yhteensä 72 048 683 osaketta. Yhtiön osakkeiden tuottama äänimäärä oli 346 826 495.

Osaakepääoma oli vuoden 2017 ajan edelleen 144,1 miljoonaa euroa. Osaakekannan markkina-arvo oli vuoden lopussa 321,0 miljoonaa euroa (509,6).

Vuoden lopussa A-osakkeen kurssi oli 4,60 euroa, kun se vuoden 2016 lopussa oli 7,09 euroa, ja B-osakkeen kurssi oli 4,35 euroa, kun se vuoden 2016 lopussa oli 7,06 euroa.

Osakkeita vaihdettiin vuoden aikana Nasdaq Helsingissä yhteensä 2,0 miljoonaa (2,8) A-osaketta ja 13,7 miljoonaa (12,2) B-osaketta. Tämä vastaa 6,5 % (9,1) keskimääräisestä A-osakkeiden määrästä ja 32,9 % (29,5) keskimääräisestä B-osakkeiden määrästä.

Yhtiöllä ei ole hallussaan omia osakkeita, eikä hallituksella ole voimassaolevia valtuuksia yhtiön osakkeiden ostamiseen tai osakeanteihin.

Stockmann sai 1.8.2017 ilmoituksen osakkaiden epäsuoran omistusoikeuden muutoksesta, jossa Hartwall Capital Oy Ab (Y-tunnus 0711984-8) oli hankkinut määräysvallan HTT STC Holding Oy Ab:ssa. HTT STC Holdingin omistamien Stockmannin osakkeiden määrä pysyi ennallaan.

Vuoden lopussa Stockmannilla oli 46 672 osakkeenomistajaa, kun vuoden 2016 lopussa osakkeenomistajia oli 49 813.

EI-TALOUDELLISEN TIEDON RAPORTOINTI

Sitoutuminen vastuulliseen toimintaan on keskeinen osa Stockmannin arvoja ja päivittäistä toimintaa. Yhteiskuntavastuustrategiansa mukaisesti Stockmann tarjoaa asiakkailleen vastuullisia ostoskokemuksia ja sitoutuu kestävään kehitykseen. Stockmannin yhteiskuntavastuustrategian tavoitteet on määritelty tukemaan konsernin strategiaa ja liiketoimintaa parantamalla asiakaskeskeisyyttä ja lisäämällä tehokkuutta. Vastuullisuus työ keskittyy viiteen keskeiseen teemaan, jotka ovat asiakas, henkilöstö, tuotteet, ympäristö sekä talous ja hallinto. Teemat on tunnistettu olennaisuusanalyysillä ja vuoropuhelulla sidosryhmien kanssa.

Konsernin toimintaperiaatteet (Code of Conduct) ja muut politiikat määrittelevät poikkeuksetta jokaisen työntekijän ja johtohenkilön tavan toimia. Stockmann edellyttää toimintaperiaatteiden noudattamista myös tavarantoimittajilta ja yhteistyökumppaneilta, ja panostaa periaatteiden viestimiseen heille. Toimintaperiaatteet koskevat lainsäädännön ja eettisten toimien noudattamista, vapaata kilpailua ja kuluttajien oikeuksia, työntekijöitä ja työoloja, ympäristöä, korruptiota ja eturistiriitoja. Stockmann kunnioittaa ja edistää kaikkia ihmisoikeuksia ihmisoikeuspolitiikkansa mukaisesti. Merkittävimmät ihmisoikeusriskit koskevat hankintaketjua ja liittyvät työskentelyoloihin.

Stockmannin lahjonnan- ja kilpailunvastaiseen toimintaan liittyvät säännöt sisältyvät Stockmannin toimintaperiaatteisiin ja niitä tarkennetaan lahjonnan vastaisessa ohjeistuksessa. Stockmannilla on konsernin omille työntekijöille, kumppaneille ja muille sidosryhmille suunnattu kanava, jonka avulla voi anonyymisti raportoida havaitsemistaan Stockmannin toimintaohjeiden tai muiden konsernin ohjeistusten vastaisista rikkomuksista. Stockmannin työntekijöiden tai eri sidosryhmien epäeettiset liiketoimintakäytännöt saattaisivat aiheuttaa vahinkoa Stockmannin maineelle ja niillä voi olla taloudellista vaikutusta liiketoiminnalle. Vuoden 2017 aikana Stockmannille ei ilmoitettu korruptiota koskevista oikeustapauksista konsernia vastaan. Vuonna 2017 ei ollut yhtään oikeustapauksia, oikeustoimia tai päätöksiä liittyen kilpailunvastaiseen käytäytymiseen, kilpailunvastaiseen toimintaan, kartelleihin tai monopoliaseman väärinkäyttöön.

Vuoden 2017 loppuun mennessä 30 % Stockmannin henkilöstöstä Suomessa oli suorittanut toimintaperiaatteita koskevan koulutuksen. Stockmannin tukitoimintojen ja tavaratalojen johtoryhmien jäsenistä 94 % oli suorittanut koulutuksen.

Asiakkaat

Stockmann on jatkuvassa vuoropuhelussa asiakkaidensa kanssa, jotta se voi ylläpitää ja kasvattaa asiakastyytyvyyttä. Stockmann tekee asiakasdialogin parantamiseksi erilaisia toimenpiteitä, kuten asiakkaille suunnattuja kyselytutkimuksia, asiakaskokemusmittauksia (NPS) ja brändimittauksia sekä osallistuu keskusteluun sosiaalisessa mediassa ja muissa palautekanavissa, jotta se ymmärtäisi paremmin asiakkaiden tarpeita ja odotuksia. Inspiroidakseen asiakkaitaan Stockmann kertoo aktiivisesti vastuullisuustyöstään ja valikoimansa vastuullisista vaihtoehdoista ja osallistuu säännöllisesti vastuullisuus- ja vapaaehtoisprojekteihin. Stockmann noudattaa toiminnassaan voimassa olevia kilpailu- ja yksityisyyslainsäädäntöä ja edistää alan vapaata kilpailua. Vuonna 2017 ei raportoitu asiakkaiden yksityisyysensuojarikkomuksia.

Henkilöstö

Stockmann-konsernin henkilöstöpolitiikka perustuu yhtiön arvoihin, henkilöstöstrategiaan ja toimintaperiaatteisiin. Lisäksi kaikilla konsernin yksiköillä on omat ohjeistuksensa tukemaan työntekijöiden kehitystä ja hyvinvointia Hyvän henkilöstöpolitiikan toteutumista seurataan henkilöstötutkimusten, kehityskeskusteluiden ja muiden palautekanavien avulla. Yhteistyötä tehdään myös paikallisissa henkilöstölautakunnissa ja konsernin yhtymälautakunnassa. Stockmannin liiketoiminta voisi kärsiä, jos Stockmann epäonnistuu uusien työntekijöiden rekrytoinneissa ja oman, koulutetun henkilöstönsä motivoimisessa ja ylläpidossa.

Stockmann-konsernin keskimääräinen työntekijämäärä jatkuvissa toiminnoissa oli katsauskauden aikana 7 360 (8 164). Kokoaikaiseksi muutettu keskimääräinen henkilömäärä oli 5 486 (5 960). Lasku johtui pääosin Stockmann Retailin yhteisten tukitoimintojen henkilöstövähennyksistä ja Hobby Hallin myynnistä. Lisäksi 731 henkilöä työskenteli Stockmann Herkun Suomen toiminnoissa, jotka raportoidaan lopetettuina toimintoina.

Stockmannin henkilöstömäärä vuoden 2017 lopussa oli 7 325 (7 572), joista 2 212 (2 563) työskenteli Suomessa. Suomen ulkopuolella työskentelevän henkilöstön määrä oli 5 113 (5 009), mikä on 69,8 % (66,2) koko henkilöstön lukumäärästä. Stockmann Retailissa työskenteli 2 327 henkilöä (2 712), Real Estatessa 113 (85) ja Lindexillä 4 596 (4 427) sekä 154 henkilöä (216) työskenteli konsernin yhteisissä toiminnoissa Suomessa ja 135 (132) ostokonttoissa Aasiassa.

Konsernin palkkakulut olivat 183,6 miljoonaa euroa vuonna 2017, kun ne vuonna 2016 olivat 207,1 miljoonaa euroa ja vuonna 2015 ne olivat 251,6 miljoonaa euroa (sisältäen Herkun työntekijät Suomessa). Työsuhde-etuuksista aiheutuneet kulut olivat 236,2 miljoonaa euroa (270,4) eli 22,4 % (23,0) liikevaihdosta.

Stockmann-konsernin henkilökunnasta 91 % (90) oli naisia ja 9 % (10) miehiä. 82 % (83) oli vakituisia työntekijöitä ja 18 %:lla (17) oli määräaikainen työsopimus. Konsernin työntekijöiden vaihtuvuus oli 19 % (21). Suomessa vaihtuvuus oli 17 % ja Ruotsissa 6 %.

Tuotteet ja tuotantoketju

Stockmann tarjoaa laajan valikoiman turvallisia ja kestäviä tuotteita. Suurin osa Stockmannin tavaratalojen valikoimissa olevista tuotteista on kansainvälisiä merkkituotteita, joita täydentää laaja valikoima Stockmannin omia, oman suunnittelutiimin suunnittelemlia tuotteita muodin ja kodin tuotealueilla. Lindexillä tämä koskee suurinta osaa tuotteista. Arviolta 93 % omien merkkien tuotteista on valmistettu amfori BSCI:n määrittelemissä riskimaissa kuten Kiinassa ja Bangladeshissa. Vuoden aikana tapahtui yksi tuotteen takaisinvento, joka koski Lindexin valikoiman lastensukkia, jotka eivät täyttäneet konsernin kemikaalivaatimuksia.

Kaikilta Stockmannin tavarantoimittajilta vaaditaan sitoutumista Stockmannin tavarantoimittajien toimintaperiaatteisiin, joka perustuu amfori BSCI:n toimintaperiaatteisiin, jotka koostuvat 11 työelämän perusoikeuksista. Kaikki Stockmannin omien tuotteiden valmistajat ovat allekirjoittaneet Stockmannin tavarantoimittajan toimintaperiaatteen (Stockmann Supplier CoC), amfori BSCI:n toimintaperiaatteen tai muun vastaavan sitoumuksen. Stockmann-konsernilla on ostokonttoita kuudessa päätuotantomassaan. Paikalliskonttoissa työskentelee paikallinen henkilöstö, joka valvoo tuotteiden laatua ja toimintaperiaatteiden noudattamista. Riskimaissa toimittajien tehtäisiin tehdään myös amfori BSCI:n auditointeja. Suurimmat tunnistetut riskit liittyvät johtamisjärjestelmiin, dokumentointiin, ammattiyhdistyksiin, palkkoihin ja korvauksiin sekä työaikaan.

Jotta tuotteiden hankintaketjua voi seurata paremmin ja vähentää tuotteiden ympäristövaikutuksia, Stockmannin tavoitteena on lisätä vastuullisten materiaalien käyttöä omista tuotteistaan. 54 % (50) Lindexin valikoimasta oli valmistettu vastuullisista materiaaleista vuonna 2017 ja noin 95 % (90) Lindexin käyttämästä puuvillasta oli luomupuuvillaa. Vuoden 2017 aikana Lindex lanseerasi farkkumalliston, joka koostui uudelleentaluista ja myymättä jääneistä tuotteista. Tämä on yksi askel kohti kiertotaloutta. Vuonna 2017 Lindex valmisti noin 33 miljoonaa tuotetta vastuullisemmista materiaaleista. Stockmann alkoi valmistaa omia tuotteitaan vastuullisista materiaaleista vuonna 2016, ja vuonna 2017 10 % Stockmannin omista tuotteista oli valmistettu vastuullisista materiaaleista. Stockmannin omien merkkien tuotteisiin tuli vuonna 2017 vastuullisuudesta kertovat merkinnät.

Stockmann julkaisee omien merkkien kattavan vaatetoimittaja- ja tehdaslistan verkkosivuillaan ja päivittää listaa vuosittain.

Ympäristö

Stockmannin tavoitteena on vähentää liiketoimintansa ympäristövaikutuksia ja haittoja vähentämällä päästöjä, tehostamalla energian ja veden kulutusta sekä lajittelemalla ja kierrättämällä jätteitä. Jatkuvan parannustyön varmistamiseksi Stockmann seuraa konsernin ympäristöjärjestelmien noudattamista ja kehitystä kohti asetettuja ympäristötavoitteita. Stockmannin tekemä ympäristötyö perustuu yhteiskuntavastuustrategiaan ja ympäristöpolitiikkaan. Stockmannin yksiköt määrittävät itse omat ympäristötavoitteet ja indikaattorit tavoitteiden saavuttamiseksi sekä määrittävät asianmukaiset hallintokäytännöt. Suomen Stockmann-tavarataloilla on käytössä sertifioitu ISO 14001 -ympäristöjärjestelmä. Samat toimintatavat käytössä ovat myös Baltian tavarataloissa. Stockmannin liiketoimintaan kohdistuvien ympäristöriskien ei arvioida olevan merkittäviä.

Stockmann-konsernin jätteiden kierrätysaste oli 72,7 % (73,6). Aste vaihtelee eri toimipisteissä: Suomessa luku oli 70,4 % (71,7), Baltiassa 43,5 % (47,7) ja Lindexin jakelukeskuksessa Ruotsissa 96,9 % (97,8). Stockmann-konsernin kasvihuonepäästöt vuonna 2017 olivat 61 870 tCO₂e (62 670). Korkeimmat päästöt, noin 75 %, olivat peräisin ostetun energian, erityisesti sähkön, tuotannosta, joka pysyi samalla tasolla kuin edellisenä vuonna. Stockmann raportoi vuosittain hiilidioksidipäästöistään yhteiskuntavastuuraportissaan ja kansainvälisessä ilmastonmuutoskyselyssä (CDP). Vedenkulutus Stockmannin omista toiminnoista on alhaisella tasolla ja toiminnot sijaitsevat paikoissa, joissa veden saatavuudessa ei tällä hetkellä ole ongelmia.

Ympäristövaikutuksia tarkastellaan tuotteen elinkaaren aikana. Vähittäiskaupassa ympäristövaikutukset ovat suurelta osin peräisin tuotannosta ja myytyjen tuotteiden käytöstä. Lindex kehittää vettä, energiaa ja kemikaaleja säästäviä tuotantomenetelmiä yhdessä toimittajiensa kanssa, esimerkiksi denim-tuotannossa. Stockmann ja Lindex tarjoavat kumppaniensa kanssa asiakkaille mahdollisuuksia kierrättää käytettyjä vaatteita.

Lisätietoa Stockmannin yhteiskuntavastuutoimenpiteistä ja tuloksista julkaistaan Stockmannin yhteiskuntavastuun katsauksessa, joka julkaistaan viikolla 8 osoitteessa vuosi2017.stockmangroup.com. Raportti julkaistaan Global Reporting Initiative -raportointiohjeiston mukaisesti.

RISKITEKIJÄT

Stockmann on altis toimintaympäristöstä, yhtiön omasta toiminnasta ja taloudellisista tekijöistä aiheutuville riskeille.

Yleinen taloustilanne vaikuttaa kuluttajien ostokäyttäytymiseen ja ostovoimaan kaikilla Stockmannin markkina-alueilla. Kuluttajien ostokäyttäytymiseen vaikuttavat myös digitalisaatio, lisääntyvä kilpailu ja muuttuvat kulutustavat. Myös nopeat ja odottamattomat muutokset markkinoilla voivat vaikuttaa sekä rahoitusmarkkinoiden että kuluttajien käyttäytymiseen. Kuluttajien ostovoimaan ja käyttäytymiseen liittyvät epävarmuustekijät nähdään ensisijaisina riskeinä, jotka voivat vaikuttaa Stockmannin toimintaan vuonna 2018.

Heikko toimintaympäristö voi vaikuttaa myös Stockmannin vuokralaisten toimintaan ja tämän myötä sillä voi olla negatiivinen vaikutus vuokratuloihin ja Stockmannin kiinteistöjen vuokrausteeseen. Näillä tekijöillä, erityisesti jos ne liittyvät kiinteistöjen suurimpiin vuokralaisiin, voi olla vaikutusta kiinteistöjen käypään arvoon.

Muodin osuus konsernin liikevaihdosta on kaksi kolmasosaa. Tuotteiden lyhyt elinkaari, trendiriippuvuus, muodin kausiluonteisuus ja alttius säätilan tavanomaisesta poikkeaville muutoksille ovat olennainen osa muotikauppaa. Näillä voi olla vaikutusta konsernin liikevaihtoon ja myyntikatteeseen. Vähittäiskaupan alalla tuotteen arvoketju raaka-aineista asiakkaalle sisältää useita vaiheita ja sisältää riskejä liittyen ihmisoikeuksien toteutumiseen, hyvin työhöihin ja muihin vaatimuksiin, jotka on määritelty Stockmannin toimintaohjeissa ja muissa ohjeistuksissa. Toimitusketjun vastuullinen hallinta ja luonnonvarojen kestävä käyttö on tärkeää konsernin brändeille, jossa Stockmann voi säilyttää asiakkaiden luottamuksen.

Konsernin liiketoiminta perustuu joustavasti toimivaan logistiikkaan ja tehokkaisuuteen tavara- ja informaatiovirtoihin. Viiveet ja häiriöt tavara- tai tietoliikenteessä ja logistiikkakumppaneihin liittyvät epävarmuudet voivat haitata liiketoimintaa. Näitä operatiivisia riskejä pyritään hallitsemaan kehittämällä tarkoituksenmukaisia varajärjestelmiä ja vaihtoehtoisia toimintatapoja sekä panostamalla tietojärjestelmien häiriöttömään toimintaan. Operatiivisia riskejä katetaan myös vakuutuksilla.

Konsernin liikevaihtoon, tulokseen ja taseeseen vaikuttavat valuuttakurssien muutokset konsernin raportointivaluutan euron, Ruotsin kruunun, Norjan kruunun, Yhdysvaltojen dollarin, Venäjän ruplan ja eräiden muiden valuuttojen välillä. Valuuttakurssien vaihtelut voivat vaikuttaa merkittävästi yhtiön liiketoimintaan. Konsernin velkojen suuren määrän ja siten korkeiden korkokulujen takia rahoitusriskit, jotka aiheutuvat erityisesti korkotasojen vaihtelusta, voivat vaikuttaa rahoituskuluihin ja yhtiön taloudelliseen asemaan. Korkotason vaihtelut voivat myös vaikuttaa liikearvoon ja tuottovaatimuksiin, jotka liittyvät konsernin omistamiin kiinteistöihin ja näiden käypiin arvoihin. Rahoitusriskejä hallinnoidaan hallituksen vahvistaman riskipolitiikan mukaisesti.

VUODEN 2018 NÄKYMÄT

Stockmann-konsernin suurimmissa toimintamaissa, Suomessa ja Ruotsissa, yleinen taloustilanne on parantunut, ja kansallisten keskuspankkien ennusteiden mukaan bruttokansantuotteen kasvun odotetaan jatkuvan vuonna 2018. Kuluttajien luottamuksen arvioidaan jatkavan positiivista kehitystä.

Kuluttajien ostokäyttäytyminen muuttuu kuitenkin digitalisaation ja kilpailun lisääntyessä. Tämä heijastuu muotimarkkinoihin, jotka Stockmannin johdon arvion mukaan eivät kasva yhtä nopeasti kuin yleinen taloustilanne.

Baltian maissa vähittäiskaupan näkymät ovat johdon arvion mukaan paremmat kuin Stockmann-konsernin muilla markkina-alueilla.

Stockmann jatkaa konsernin pitkän aikavälin kilpailukyvyn ja kannattavuuden parantamista. Lindexissä vuoden 2017 lopussa ja Stockmannilla vuoden 2018 alussa käynnistetyt tehostamistoimet toteutetaan pääosin kevään aikana ja ne näkyvät kokonaisuudessaan toiminnan kuluissa vuonna 2019. Koska tehostamistoimenpiteet eivät tuo merkittäviä kustannussäästöjä vuoden ensimmäisellä neljänneksellä 2018, konsernin ensimmäisen vuosineljänneksen liiketulos ei todennäköisesti parane edellisvuoden tasosta.

Kannattavuuden parantamisohjelman seurauksena Lindexin vuoden 2018 liikevoiton odotetaan kasvavan edellisvuodesta. Stockmann Retail, joka on edelleen tappiollinen, pyrkii saavuttamaan positiivisen oikaistun liiketuloksen vuonna 2018. Real Estaten odotetaan jatkavan vakaata tuloskasvuun.

Vuoden 2018 investointien arvioidaan olevan noin 40–45 miljoonaa euroa, mikä on vähemmän kuin vuoden arvioidut poistot.

TULOSENNUSTE VUODELLE 2018

Stockmann arvioi konsernin vuoden 2018 liikevaihdon olevan edellisvuoden tasolla. Oikaistun liikevoiton odotetaan paranevan vuonna 2018.

SELVITYS HALLINTO- JA OHJAUSJÄRJESTELMÄSTÄ

Stockmann julkaisee erillisen selvityksen hallinto- ja ohjausjärjestelmästä vuodelta 2017 Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodin suosituksen mukaisesti. Selvitys julkaistaan viikolla 9.

Helsingissä 13.2.2018

STOCKMANN Oyj Abp
Hallitus

TILINPÄÄTÖSLYHENNELMÄ JA LIITETIEDOT

Tämä tilinpäätöstiedote on laadittu IAS 34 -standardia noudattaen. Sovellutut laadinta- ja laskentaperiaatteet ovat samat kuin vuoden 2016 tilinpäätöksessä. Stockmann Herkun ruokaliiketoiminta Suomessa on luokiteltu myytävänä oleviksi varoiksi ja raportoidaan lopetettuina toimintoina vuonna 2017. Tuloslaskelman jatkuvien toimintojen vertailuluvut vuodelta 2016 ja niihin liittyvät erät on esitetty uudelleen tämän mukaisesti. Luvut ovat tilintarkastettuja.

KONSERNIN TULOSLASKELMA

Milj. euroa	1.1.–31.12.2017	Oikaistu 1.1.–31.12.2016
Jatkuvat toiminnot		
LIIVEVAIHTO	1 055,9	1 175,7
Liiketoiminnan muut tuotot	0,0	1,2
Sijoituskiinteistöjen käyvän arvon muutokset	3,7	-0,3
Aineiden ja tarvikkeiden käyttö	-467,1	-520,4
Palkat ja työsuhde-etuuksista aiheutuneet kulut	-236,2	-270,4
Poistot ja arvonalentumiset	-215,9	-57,3
Liiketoiminnan muut kulut	-288,8	-300,3
Kulut yhteensä	-1 208,0	-1 148,4
LIIVEVOITTO/-TAPPIO	-148,4	28,3
Rahoitustuotot	0,7	0,8
Rahoituskulut	-31,8	-23,9
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-31,1	-23,1
VOITTO/TAPPIO ENNEN VEROJA	-179,5	5,2
Tuloverot	-18,7	-12,7
TILIKAUDEN VOITTO/TAPPIO, JATKUVAT TOIMINNOT	-198,1	-7,5
Voitto/tappio lopetuista toiminnoista	-11,3	4,3
TILIKAUDEN VOITTO/TAPPIO	-209,4	-3,2
Tilikauden voiton/tappion jakautuminen:		
Emoyhtiön osakkeenomistajille	-209,4	-3,2
Osakekohtainen tulos, EUR:		
Jatkuvista toiminnoista (laimentamaton ja laimennettu)	-2,82	-0,18
Lopetetuista toiminnoista (laimentamaton ja laimennettu)	-0,16	0,06
Tilikauden tuloksesta (laimennettu ja laimentamaton)	-2,98	-0,12

KONSERNIN LAAJA TULOSLASKELMA

Milj. euroa	1.1.–31.12.2017	1.1.–31.12.2016
TILIKAUDEN VOITTO/TAPPIO	-209,4	-3,2
Muut laajan tuloksen erät:		
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi		
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden uudelleenarvostus (IAS 16) ennen veroja	38,0	48,3
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden uudelleenarvostus (IAS 16), verovaikutus	-7,5	-9,7
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden uudelleenarvostus (IAS 16) verojen jälkeen	30,5	38,6
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi		
Muuntoerot ulkomaisista yksiköistä ennen veroja	-7,2	-2,9
Muuntoerot ulkomaisista yksiköistä verojen jälkeen	-7,2	-2,9
Rahavirran suojaus ennen veroja	-2,0	1,1
Rahavirran suojaus, verovaikutus	0,4	-0,2
Rahavirran suojaus verojen jälkeen	-1,6	0,8
Muut laajan tuloksen erät, netto	21,7	36,6
TILIKAUDEN LAAJA TULOS YHTEENSÄ	-187,7	33,4
Tilikauden laajan tuloksen jakautuminen:		
Emoyhtiön osakkeenomistajille, jatkuvat toiminnot	-176,4	29,0
Emoyhtiön osakkeenomistajille, lopetetut toiminnot	-11,3	4,3

KONSERNITASE

Milj. euroa	31.12.2017	31.12.2016
VARAT		
PITKÄAIKAISET VARAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Liikearvo	563,8	735,6
Tavaramerkki	92,4	95,2
Aineettomat oikeudet	38,5	45,3
Muut aineettomat hyödykkeet	2,7	3,2
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	0,6	3,7
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	698,0	883,1
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	103,9	114,3
Rakennukset ja rakennelmat	587,6	654,8
Koneet ja kalusto	76,2	81,0
Vuokrahuoneiston perusparannusmenot	4,4	6,1
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	1,2	8,7
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet yhteensä	773,2	864,9
Sijoituskiinteistöt	100,5	181,0
Pitkäaikaiset saamiset	3,0	7,2
Myytävässä olevat sijoitukset	0,3	5,5
Laskennalliset verosaamiset	33,2	38,3
PITKÄAIKAISET VARAT YHTEENSÄ	1 608,2	1 980,0
LYHYTAIKAISET VARAT		
Vaihto-omaisuus	162,2	180,7
Lyhytaikaiset saamiset		
Korolliset saamiset	2,2	1,6
Tuloverosaamiset	3,6	0,0
Korottomat saamiset	79,6	58,7
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	85,4	60,3
Rahavarat	21,0	20,2
LYHYTAIKAISET VARAT YHTEENSÄ	268,6	261,2
MYYTÄVÄNÄ OLEVAT VARAT	184,6	
VARAT YHTEENSÄ	2 061,4	2 241,2
Milj. euroa	31.12.2017	31.12.2016
OMA PÄÄOMA JA VELAT		
OMA PÄÄOMA		
Osakepääoma	144,1	144,1
Ylikurssirahasto	186,1	186,1
Uudelleenarvostusrahasto	418,6	398,3
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	250,4	250,4
Muut rahastot	43,8	45,4
Muuntoerot	-14,5	-7,2
Kertyneet voittovarot	-227,6	-21,1
Hybridilaina	84,3	84,3
Emoyhtiön omistajien oman pääoman osuus	885,1	1 080,3
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	885,1	1 080,3
PITKÄAIKAISET VELAT		
Laskennalliset verovelat	146,7	163,6
Pitkäaikaiset korolliset rahoitusvelat	505,2	525,3
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma ja pitkäaikaiset varaukset	20,7	3,1
PITKÄAIKAISET VELAT YHTEENSÄ	672,6	691,9
LYHYTAIKAISET VELAT		
Lyhytaikaiset korolliset rahoitusvelat	258,3	236,5
Lyhytaikaiset korottomat velat		
Ostovelat ja muut lyhytaikaiset velat	183,5	203,3
Tuloverovelat	16,4	24,9
Lyhytaikaiset varaukset	5,7	4,4
Lyhytaikaiset korottomat velat yhteensä	205,7	232,6
LYHYTAIKAISET VELAT YHTEENSÄ	464,0	469,0
MYYTÄVÄNÄ OLEVIIN VAROIHIN LIITTYVÄT VELAT	39,6	
VELAT YHTEENSÄ	1 176,3	1 161,0
OMA PÄÄOMA JA VELAT YHTEENSÄ	2 061,4	2 241,2

Sisältää jatkuvat ja lopetetut toiminnot

KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA

Milj. euroa	1.1.–31.12.2017	1.1.–31.12.2016
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA		
Tilikauden voitto/tappio	-209,4	-3,2
Oikaisut:		
Poistot ja arvonalentumiset	215,9	59,2
Pysyvien vastaavien myyntivoitot (-) ja -tappiot (+)	0,3	-1,1
Korkokulut ja muut rahoituskulut	31,8	23,9
Korkotuotot	-0,7	-0,8
Tuloverot	18,7	12,7
Muut oikaisut	11,9	0,7
Käyttöpääoman muutokset:		
Vaihto-omaisuuden lisäys (-) / vähennys (+)	15,5	-2,8
Lyhytaikaisten liikesaamisten lisäys (-) / vähennys (+)	3,1	-4,1
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys (+) / vähennys (-)	-26,4	-15,5
Maksetut korot	-23,6	-16,6
Saadut korot liiketoiminnasta	0,6	0,8
Muut rahoituserät liiketoiminnasta		-1,4
Maksetut verot liiketoiminnasta	-11,8	-10,3
Liiketoiminnan nettorahavirta	25,9	41,5
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-33,7	-40,2
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot		7,0
Saadut osingot investoinneista	0,0	0,1
Investointien nettorahavirta	-33,7	-33,2
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Lyhytaikaisten lainojen nostot	246,1	230,5
Lyhytaikaisten lainojen takaisinmaksut	-380,6	-217,9
Pitkäaikaisten lainojen nostot	737,4	105,7
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	-582,9	-127,1
Lainajärjestelykulut	-10,4	
Rahoitusleasingvelkojen takaisinmaksut		-0,2
Hybridilainan korko	-7,4	
Rahoituksen nettorahavirta	2,3	-8,9
RAHAVAROJEN MUUTOS	-5,5	-0,5
Rahavarat tilikauden alussa	20,2	19,1
Luotollinen shekkitili	-5,7	-4,1
Rahavarat tilikauden alussa	14,5	15,0
Rahavarojen muutos	-5,5	-0,5
Valuuttakurssien muutosten vaikutus	-0,2	0,0
Rahavarat tilikauden lopussa	21,0	20,2
Luotollinen shekkitili	-12,2	-5,7
Rahavarat tilikauden lopussa	8,8	14,5

Sisältää jatkuvat ja lopetetut toiminnot

LASKELMA KONSERNIN OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA

Milj. euroa	Osakepääoma	Ylikurssirahasto	Uudelleenarvostus- rahasto	Suojausinstrumenttien rahasto	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Muut rahastot	Muuntoero	Kertyneet voittovarot	Hybridilaina	Yhteensä
OMA PÄÄOMA 1.1.2016	144,1	186,1	368,9	0,6	250,4	43,9	-4,3	-27,1	84,3	1 046,9
Tilikauden voitto/tappio								-3,2		-3,2
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden uudelleenarvostus (IAS 16)			38,6							38,6
Muuntoerot ulkomaisista yksiköistä							-2,9			-2,9
Rahavirran suojaus				0,8						0,8
Laaja tulos yhteensä, netto			38,6	0,8			-2,9	-3,2		33,4
Muut muutokset			-9,2					9,2		
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä			-9,2					9,2		
OMA PÄÄOMA 31.12.2016	144,1	186,1	398,3	1,5	250,4	43,9	-7,2	-21,1	84,3	1 080,3

Milj. euroa	Osakepääoma	Ylikurssirahasto	Uudelleenarvostus- rahasto	Suojausinstrumenttien rahasto	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Muut rahastot	Muuntoero	Kertyneet voittovarot	Hybridilaina	Yhteensä
OMA PÄÄOMA 1.1.2017	144,1	186,1	398,3	1,5	250,4	43,9	-7,2	-21,1	84,3	1 080,3
Tilikauden voitto/tappio								-209,4		-209,4
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden uudelleenarvostus (IAS 16)			30,5							30,5
Muuntoerot ulkomaisista yksiköistä							-7,2			-7,2
Rahavirran suojaus				-1,6						-1,6
Laaja tulos yhteensä, netto			30,5	-1,6			-7,2	-209,4		-187,7
Hybridilainan koron maksu								-7,4		-7,4
Muut muutokset			-10,3			-0,1		10,3		
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä			-10,3			-0,1		2,9		-7,4
OMA PÄÄOMA 31.12.2017	144,1	186,1	418,6	-0,1	250,4	43,8	-14,5	-227,6	84,3	885,1

Sisältää jatkuvat ja lopetettut toiminnot

KONSERNIN TOIMINTASEGMENTIT

	Oikaistu	
Liikevaihto, milj. euroa	1.1.–31.12.2017	1.1.–31.12.2016
Lindex	606,0	633,2
Stockmann Retail	410,2	508,3
Real Estate	67,1	60,1
Segmentit yhteensä	1 083,3	1 201,5
Jakamaton	0,0	0,0
Eliminoinnit	-27,5	-25,8
Konserni yhteensä	1 055,9	1 175,7

	Oikaistu	
Liikevoitto/-tappio, milj. euroa	1.1.–31.12.2017	1.1.–31.12.2016
Lindex	13,4	54,9
Stockmann Retail	-20,6	-39,1
Real Estate	29,0	21,1
Segmentit yhteensä	21,8	36,9
Jakamaton	-20,2	-8,6
Liikearvon alentuminen	-150,0	
Konserni yhteensä	-148,4	28,3
Rahoitustuotot	0,7	0,8
Rahoituskulut	-31,8	-23,9
Voitto/tappio ennen veroja, konserni yhteensä	-179,5	5,2

	Oikaistu	
Poistot, milj. euroa	1.1.–31.12.2017	1.1.–31.12.2016
Lindex	20,5	19,9
Stockmann Retail	14,9	12,9
Real Estate	23,2	21,6
Segmentit yhteensä	58,6	54,3
Jakamaton	7,3	3,0
Liikearvon alentuminen	150,0	
Konserni yhteensä	215,9	57,3

	Oikaistu	
Investoinnit, milj. euroa	1.1.–31.12.2017	1.1.–31.12.2016
Lindex	22,6	17,7
Stockmann Retail	5,7	21,2
Real Estate	4,9	5,3
Segmentit yhteensä	33,2	44,1
Jakamaton	1,5	0,1
Konserni yhteensä	34,7	44,2

	Oikaistu	
Varat, milj. euroa	1.1.–31.12.2017	1.1.–31.12.2016
Lindex	830,0	1 008,9
Stockmann Retail	189,1	217,2
Real Estate	786,4	947,9
Segmentit yhteensä	1 805,5	2 174,0
Jakamaton	71,3	67,2
Myytävänä olevat pitkäaikaiset varat	184,6	
Konserni yhteensä	2 061,4	2 241,2

TIETOA MARKKINA-ALUEISTA

		Oikaistu
Liikevaihto, milj. euroa	1.1.–31.12.2017	1.1.–31.12.2016
Suomi	402,6	504,4
Ruotsi*) ja Norja	474,7	503,4
Baltia, Venäjä ja muut maat	178,6	167,9
Konserni yhteensä	1 055,9	1 175,7
Suomi %	38,1 %	42,9 %
Ulkomaat %	61,9 %	57,1 %

		Oikaistu
Liikevoitto/-tappio, milj. euroa	1.1.–31.12.2017	1.1.–31.12.2016
Suomi	-34,0	-39,2
Ruotsi*) ja Norja	20,5	59,5
Baltia, Venäjä ja muut maat	15,2	7,9
Markkina-alueet yhteensä	1,6	28,3
Liiketoiminnan alentuminen	-150,0	
Konserni yhteensä	-148,4	28,3

Pitkäaikaiset varat, milj. euroa	1.1.–31.12.2017	1.1.–31.12.2016
Suomi	791,3	801,0
Ruotsi ja Norja	668,3	843,6
Baltia, Venäjä ja muut maat	298,5	297,2
Konserni yhteensä	1 758,1	1 941,7
Suomi %	45,0 %	41,3 %
Ulkomaat %	55,0 %	58,7 %

*) Sisältää franchising-tuotot

MYYTÄVÄNÄ OLEVAT OMAISUUSERÄT JA LOPETETUT TOIMINNOT

		Oikaistu
Milj. euroa	31.12.2017	31.12.2016
Lopetetut toiminnot		
Tilikauden tulos lopetetuista toiminnoista		
Tuotot	118,7	140,6
Kulut	129,5	150,9
Tulos ennen ja jälkeen verojen	-10,8	-10,3
Lopetetettujen toimintojen myyntiin liittyvä tulos verojen jälkeen	-0,5	14,6
Tulos lopetetuista toiminnoista	-11,3	4,3
Lopetetettujen toimintojen rahavirrat		
Liiketoiminnan rahavirrat	-9,6	-8,8
Investointien rahavirrat	-0,9	1,8
Rahavirrat yhteensä	-10,5	-7,1
Muut myytäväksi luokitellut varat ja velat		
Aineettomat ja aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	183,0	
Muut saamiset	0,9	
Rahavarat	0,7	
Muut velat	39,6	
Nettovarat	145,0	

KONSERNIN TUNNUSLUKUJA

	31.12.2017	31.12.2016
Omavaraisuusaste, %	43,0	48,3
Nettovelkaantumisaste, %	83,8	68,3
Liiketoiminnan rahavirta/osake, kauden alusta, euroa	0,36	0,58
Korollinen nettovelka, milj. euroa	739,4	736,4
Osakkeiden lukumäärä kauden lopussa, 1000 kpl	72 049	72 049
Osakkeiden lukumäärä, painotettu keskiarvo, laimentamaton ja laimennettu, 1000 kpl	72 049	72 049
Osakkeiden markkina-arvo, milj. euroa	321,0	509,6
Liikevoitto/-tappio, % liikevaihdosta *)	-14,1	2,4
Oma pääoma/osake, euroa	12,29	14,99
Oman pääoman tuotto, liukuva 12 kk, %	-21,3	-0,3
Sijoitetun pääoman tuotto, liukuva 12 kk, %	-9,1	1,8
Henkilöstö keskimäärin kokoaikaiseksi muutettuna *)	5 486	5 960
Investoinnit, kauden alusta, milj. euroa	34,7	44,2

*) Jatkuvat toiminnot, vertailutiedot oikaistu

TUNNUSLUKUJEN LASKENTAPERIAATTEET

IFRS:n mukaiset tunnusluvut

Tulos/osake =
$$\frac{\text{emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tilikauden tulos} - \text{verovaiikutuksella oikaistu hybridilainan korko}}{\text{osakkeiden keskimääräinen lukumäärä}}$$

Vaihtoehtoiset tunnusluvut

Omavaraisuusaste, % =
$$\frac{\text{oma pääoma yhteensä}}{\text{taseen loppusumma} - \text{saadut ennakot}} \times 100$$

Nettovelkaantumisaste, % =
$$\frac{\text{korollinen vieras pääoma} - \text{rahavarat} - \text{korolliset saamiset}}{\text{oma pääoma yhteensä}} \times 100$$

Korollinen nettovelka = korollinen vieras pääoma – rahavarat – korolliset saamiset

Osakkeiden markkina-arvo = osakkeiden lukumäärä kerrottuna tilinpäätöspäivän pörssikurssilla osakelajeittain

Oman pääoman tuotto, %, =
$$\frac{\text{tilikauden tulos (12 kk)}}{\text{oma pääoma yhteensä (keskimäärin 12 kk:n aikana)}} \times 100$$

Sijoitetun pääoman tuotto, % =
$$\frac{\text{tulos ennen veroja + korko- ja muut rahoituskulut (12 kk)}}{\text{sijoitettu pääoma (keskimäärin 12 kk:n aikana)}} \times 100$$

Sijoitettu pääoma = taseen loppusumma – laskennallinen verovelka ja muut korottomat velat (keskimäärin 12 kk:n aikana)

Oma pääoma/osake =
$$\frac{\text{emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva oma pääoma}}{\text{osakkeiden lukumäärä tilinpäätöspäivänä}}$$

Liiketoiminnan rahavirta/osake =
$$\frac{\text{liiketoiminnan rahavirta}}{\text{osakkeiden keskimääräinen lukumäärä}}$$

EURON VAIHTOKURSSIT

Kauden päätöskurssi	31.12.2017	31.12.2016
RUB	69,3920	64,3000
NOK	9,8403	9,0863
SEK	9,8438	9,5525
Kauden keskikurssi	1.1.–31.12.2017	1.1.–31.12.2016
RUB	65,9183	74,1780
NOK	9,3316	9,2919
SEK	9,6376	9,4674

TIETOA VUOSINELJÄNNEKSITTÄIN

Konsernin tuloslaskelma vuosineljänneksittäin				Oikaistu	Oikaistu	Oikaistu	Oikaistu	Oikaistu
Milj. euroa	Q4 2017	Q3 2017	Q2 2017	Q1 2017	Q4 2016	Q3 2016	Q2 2016	Q1 2016
Jatkuvat toiminnot								
Liikevaihto	315,7	242,0	281,3	216,9	348,0	263,9	320,7	243,2
Liiketoiminnan muut tuotot	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,6	0,6	0,0
Sijoituskiinteistöjen käyvän arvon muutokset	3,9	-0,2	0,0		-0,1	-0,2	-0,1	
Aineiden ja tarvikkeiden käyttö	-136,5	-106,0	-123,4	-101,2	-153,6	-114,4	-137,5	-114,8
Palkat ja työsuhte-etuuksista aiheutuneet kulut	-61,5	-57,2	-59,1	-58,4	-68,6	-60,4	-70,8	-70,6
Poistot ja arvonalentumiset	-20,6	-165,5	-14,9	-15,0	-15,2	-14,1	-14,5	-13,5
Liiketoiminnan muut kulut	-87,5	-64,6	-69,3	-67,4	-78,1	-70,7	-81,0	-70,6
Liikevoitto/-tappio	13,6	-151,4	14,6	-25,1	32,3	4,8	17,5	-26,4
Rahoitustuotot	0,3	0,1	-0,3	0,6	-0,1	0,2	0,3	0,4
Rahoituskulut	-11,3	-4,9	-10,5	-5,2	-9,0	-5,3	-5,0	-4,7
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-10,9	-4,8	-10,8	-4,6	-9,1	-5,0	-4,7	-4,3
Voitto/tappio ennen veroja	2,6	-156,2	3,8	-29,7	23,2	-0,2	12,8	-30,6
Tuloverot	-14,8	-1,8	-4,9	2,8	-2,3	-5,2	-8,2	3,0
Tilikauden voitto/tappio, jatkuvat toiminnot	-12,2	-158,0	-1,1	-26,9	20,9	-5,4	4,6	-27,6
Voitto/tappio lopetuista toiminnoista	-1,2	-3,1	-4,3	-2,7	6,0	-1,8	-6,3	6,4
Tilikauden voitto/tappio	-13,3	-161,1	-5,4	-29,6	26,9	-7,2	-1,7	-21,2

Osakekohtainen tulos vuosineljänneksittäin				Oikaistu	Oikaistu	Oikaistu	Oikaistu	Oikaistu
Euroa	Q4 2017	Q3 2017	Q2 2017	Q1 2017	Q4 2016	Q3 2016	Q2 2016	Q1 2016
Jatkuvista toiminnoista (laimentamaton ja laimennettu)	-0,19	-2,21	-0,03	-0,39	0,27	-0,09	0,05	-0,40
Tilikauden tuloksesta (laimennettu ja laimentamaton)	-0,20	-2,25	-0,09	-0,43	0,36	-0,12	-0,04	-0,31

Segmentitiedot vuosineljänneksittäin				Oikaistu	Oikaistu	Oikaistu	Oikaistu	Oikaistu
Milj. euroa	Q4 2017	Q3 2017	Q2 2017	Q1 2017	Q4 2016	Q3 2016	Q2 2016	Q1 2016
Liikevaihto								
Lindex	169,6	151,1	162,1	123,2	171,3	156,1	175,6	130,2
Stockmann Retail	136,2	81,2	109,1	83,7	167,1	99,2	136,7	105,2
Real Estate	16,8	16,5	16,8	17,0	15,7	14,9	14,7	14,8
Jakamaton	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Eliminoinnit	-6,8	-6,8	-6,9	-7,0	-6,1	-6,3	-6,4	-7,1
Konserni yhteensä	315,7	242,0	281,3	216,9	348,0	263,9	320,7	243,2
Liikevoitto/-tappio								
Lindex	10,0	5,5	12,6	-14,7	19,6	15,7	28,1	-8,5
Stockmann Retail	7,5	-10,8	-2,6	-14,7	12,5	-16,1	-14,2	-21,3
Real Estate	9,8	6,3	6,6	6,4	4,6	5,1	5,4	6,0
Segmentit yhteensä	27,2	1,0	16,6	-23,0	36,7	4,6	19,3	-23,7
Jakamaton	-13,7	-2,4	-2,0	-2,1	-4,4	0,2	-1,8	-2,6
Liikearvon alentuminen		-150,0						
Konserni yhteensä	13,6	-151,4	14,6	-25,1	32,3	4,8	17,5	-26,4

Tietoa markkina-alueista				Oikaistu	Oikaistu	Oikaistu	Oikaistu	Oikaistu
Milj. euroa	Q4 2017	Q3 2017	Q2 2017	Q1 2017	Q4 2016	Q3 2016	Q2 2016	Q1 2016
Liikevaihto								
Suomi	129,7	83,5	108,1	81,3	161,1	103,3	137,1	102,9
Ruotsi*) ja Norja	131,8	117,9	127,7	97,4	136,2	122,8	140,6	103,9
Baltia, Venäjä ja muut maat	54,3	40,7	45,5	38,2	50,7	37,8	43,0	36,4
Konserni yhteensä	315,7	242,0	281,3	216,9	348,0	263,9	320,7	243,2
Suomi %	41,1 %	34,5 %	38,4 %	37,5 %	46,3 %	39,2 %	42,8 %	42,3 %
Ulkomaat %	58,9 %	65,5 %	61,6 %	62,5 %	53,7 %	60,8 %	57,2 %	57,7 %
Liikevoitto/-tappio								
Suomi	-3,8	-11,2	-3,0	-16,0	6,7	-12,4	-12,0	-21,5
Ruotsi*) ja Norja	9,8	7,1	13,1	-9,5	18,7	16,0	27,4	-2,6
Baltia, Venäjä ja muut maat	7,6	2,7	4,4	0,5	7,0	1,2	2,0	-2,2
Markkina-alueet yhteensä	13,6	-1,4	14,6	-25,1	32,3	4,8	17,5	-26,4
Liikearvon alentuminen		-150,0						
Konserni yhteensä	13,6	-151,4	14,6	-25,1	32,3	4,8	17,5	-26,4

*) Sisältää franchising-tuotot

KONSERNIN VASTUUT JA JOHDANNAISSOPIMUKSET

Konsernin ulkopuoliset vastuut, milj. euroa	31.12.2017	31.12.2016
Kiinnitykset maa-alueisiin ja rakennuksiin	1 801,7	1,7
Pantit ja takaukset	2,9	11,4
Kiinteistöinvestointien arvonlisäveron tarkistusvastuu	12,7	15,4
Yhteensä	1 817,3	28,5
Hybridilaina		
Stockmann on laskenut liikkeelle 85 milj. euron hybridilainan 17.12.2015.	6,0	6,8
Lainan kertynyt korko kauden lopussa oli:		
Konsernin liikelilojen vuokrasopimukset, milj. euroa	31.12.2017	31.12.2016
Sitovien liikelilojen vuokrasopimusten perusteella maksettavat minimivuokrat		
Yhden vuoden kuluessa	129,3	127,8
Yli vuoden kuluessa	555,8	581,2
Yhteensä	685,1	708,9
Konsernin leasingsopimusten maksut, milj. euroa	31.12.2017	31.12.2016
Yhden vuoden kuluessa	0,7	0,7
Yli vuoden kuluessa	1,7	0,9
Yhteensä	2,4	1,6
Konsernin johdannaissopimukset, milj. euroa	31.12.2017	31.12.2016
Nimellisarvo		
Valuuttajohdannaiset	805,7	469,3
Sähköjohdannaiset	1,4	1,8
Yhteensä	807,1	471,1

KONSERNIN VARAT JA LIIKEARVO

Varat, milj. euroa	31.12.2017	31.12.2016
Hankintameno kauden alussa	2 361,7	2 331,8
Kiinteistöjen arvostus käypään arvoon	41,7	47,9
Muuntoero +/-	-31,9	-34,3
Lisäykset kauden aikana	34,7	44,2
Vähennykset kauden aikana	-27,8	-27,9
Siirto myytäväksi luokiteltuihin pitkäaikaisiin omaisuuseriin	-208,6	
Hankintameno kauden lopussa	2 169,8	2 361,7
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset kauden alussa	-432,7	-397,6
Muuntoero +/-	6,3	-0,3
Vähennysten poistot kauden aikana	17,3	24,4
Kertyneet poistot siirroista myytäväksi luokiteltuihin pitkäaikaisiin omaisuuseriin	27,0	
Poistot ja arvonalentumiset kauden aikana	-215,9	-59,2
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset kauden lopussa	-598,0	-432,7
Kirjanpitoarvo kauden alussa	1 929,0	1 934,1
Kirjanpitoarvo kauden lopussa	1 571,8	1 929,0
Laskelma konsernin varojen muutoksesta sisältää seuraavan liikearvon muutoksen:		
Liikearvo, milj. euroa	31.12.2017	31.12.2016
Hankintameno kauden alussa	735,6	764,7
Muuntoero +/-	-21,8	-29,1
Arvonalentumistappiot	-150,0	
Kirjanpitoarvo kauden lopussa	563,8	735,6

Tilikauden aikana suoritettu arvonalentumistestaus:

Koska tilikauden aikana havaittiin viitteitä siitä, että Lindexin omaisuuserien arvo taseessa ylitti sen kerrytettävissä olevat rahavirrat, määritettiin Lindexin kerrytettävissä olevat rahavirrat 30.9.2017 käyttäen samoja laskentaperiaatteita kuin testaushetkellä tilinpäätöksessä 31.12.2016 ja 31.12.2017. Suoritetun arvonalentumistestauksen tuloksena kirjattiin 150 miljoonan euron arvonalentumistappio tuloslaskelmaan tilanteessa 30.9.2017. Raha-virtaa tuottavan yksikön Lindexin tilikauden aikaisen arvonalentumistappion kirjaamisesta seurasi, että liikearvoon kohdistuvat kerrytettävissä olevat rahavirrat vastaavat konsernin liikearvon kirjanpitoarvoa 538,8 miljoonaa euroa. Lindexin tasearvon ja testauksen perusteella todetun arvon välillä ei ole puskuria ja siten mikä tahansa epäsuotuisa muutos keskeisissä muuttujissa yksin tai yhdessä voi aiheuttaa arvonalentumistappion lisäkirjaamisen.

Tilinpäätöksessä 31.12.2017 suoritettu arvonalentumistestaus:

Liikearvosta on kohdistettu Lindex-segmentille 538,8 miljoonaa euroa ja Stockmann Retail -segmentille 25 miljoonaa euroa 31.12.2017. Sekä Lindex-että Stockmann Retail -segmentteihin kohdistuvat liikearvot testattiin tilanteessa 31.12.2017. Testaus ei antanut aihetta arvonalentumistappioiden kirjaamiseen.

RAHOITUSVAROJEN JA -VELKOJEN KIRJANPITOARVOT JA KÄYVÄT ARVOT IAS 39:N
MUKAISESTI RYHMITELTYNÄ SEKÄ KÄYPIEN ARVOJEN HIERARKKINEN LUOKITTELU

Rahoitusvarat, milj. euroa	Taso	Kirjanpitoarvo 31.12.2017	Käypä arvo 31.12.2017	Kirjanpitoarvo 31.12.2016	Käypä arvo 31.12.2016
Johdannaissopimukset, joihin sovelletaan suojauslaskentaa	2	0,5	0,5	2,0	2,0
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat					
Johdannaissopimukset, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa					
Valuuttajohdannaiset	2	4,8	4,8	5,5	5,5
Jaksotettuun hankintamenuon kirjatut rahoitusvarat					
Pitkäaikaiset saamiset		3,0	3,0	7,2	7,2
Lyhytaikaiset saamiset, korolliset		2,2	2,2	1,6	1,6
Lyhytaikaiset saamiset, korottomat		74,3	74,3	51,1	51,1
Rahavarat		21,0	21,0	20,2	20,2
Myytävissä olevat rahoitusvarat	3	0,3	0,3	5,5	5,5
Rahoitusvarat yhteensä		106,1	106,1	93,2	93,2

Rahoitusvelat, milj. euroa	Taso	Kirjanpitoarvo 31.12.2017	Käypä arvo 31.12.2017	Kirjanpitoarvo 31.12.2016	Käypä arvo 31.12.2016
Johdannaissopimukset, joihin sovelletaan suojauslaskentaa	2	0,7	0,7	0,1	0,1
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat					
Johdannaissopimukset, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa					
Valuuttajohdannaiset	2	5,6	5,6	2,7	2,7
Sähköjohdannaiset	1	0,2	0,2	0,2	0,2
Jaksotettuun hankintamenuon kirjatut rahoitusvelat					
Pitkäaikaiset velat, korolliset	2	505,2	504,2	525,3	529,7
Lyhytaikaiset velat, korolliset	2	258,3	258,5	236,5	237,0
Lyhytaikaiset velat, korottomat		177,2	177,2	200,4	200,4
Rahoitusvelat yhteensä		947,2	946,3	965,1	970,1

Konserni käyttää seuraavaa arvostusmenetelmien hierarkiaa käyvän arvon määrittämisessä ja esittämisessä:

Taso 1: Vastaavien omaisuuserien tai velkojen noteeratut (oikaisemattomat) hinnat toimivilla markkinoilla.

Taso 2: Menetelmät, joissa käytetään syöttötietona markkinahintanoteerauksia, jotka ovat säännöllisesti saatavissa pörssistä, välittäjältä tai markkinahinnoittelun palveluntuottajalta. Tason 2 rahoitusinstrumentit ovat pörssinoteeraamattomia (OTC) johdannaisia, jotka on luokiteltu joko käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi tai suojauslaskettaviksi.

Taso 3: Menetelmät, jotka vaativat eniten johdon harkintaa.

Tilikauden aikana ei ole ollut siirtoja tasojen välillä.

Tason 3 rahoitusvarat ovat sijoituksia listaamattomien yhtiöiden osakkeisiin, joiden käypä arvo määritellään johdon harkintaan perustuvien menetelmien perusteella. Sijoitusten voitot ja tappiot kirjataan tuloslaskelmassa liiketoiminnan muihin tuottoihin ja kuluihin, koska sijoitusten hankinta- ja luovutus päätökset tehdään liiketoiminnallisin perustein. Seuraavassa laskelmassa on esitetty tason 3 käypään arvoon arvostettujen rahoitusvarojen muutos raportointikauden aikana.

Myytävissä olevien rahoitusvarojen käyvän arvon muutos, milj. euroa	31.12.2017	31.12.2016
Kirjanpitoarvo 1.1.	5,5	5,4
Muuntoero +/-	-0,1	0,3
Osakkeiden myynti	0,0	-0,2
Osuuskunnan osuuksien alaskirjaus	-3,8	
Siirto myytäväksi luokiteltuihin pitkäaikaisiin omaisuuseriin	-1,4	
Yhteensä	0,3	5,5

STOCKMANN

Stockmann Oyj Abp
Aleksanterinkatu 52 B
PL 220
00101 HELSINKI
Puh. (09) 1211
stockmanngroup.com